

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **48203** (13) **U**
(51) МПК (2009)
C25F 3/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) УСТАНОВКА ДЛЯ ЕЛЕКТРОЛІТНО-ПЛАЗМОВОЇ ОБРОБКИ**

1

2

(21) u200909448

(22) 14.09.2009

(24) 10.03.2010

(46) 10.03.2010, Бюл.№ 5, 2010 р.

(72) КОЦЮБА ВІКТОР ЮРІЙОВИЧ, ДОКУТОВИЧ
АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, ПШЕНИЧНИЙ ВА-
ДИМ МИКОЛАЙОВИЧ, СЕРГІЄНКО ВІКТОР МИ-
КОЛАЙОВИЧ(73) ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МО-
ТОР СІЧ"

(57) 1. Установа для електролітно-плазмової об-
робки, що містить станину, механізм переміщення
виробу, ванну з електролітом, джерело живлення,
яка **відрізняється** тим, що установка забезпечена
екрануючою рамкою, яка встановлена еквідистан-
тно кромці оброблюваного виробу.

2. Установка по п.1, яка **відрізняється** тим, що
зазор між виробом і рамкою встановлюють в ме-
жах 2-5мм.

Корисна модель відноситься до металооброб-
ки, а конкретно - до області електрохімічної (елек-
тролітно-плазмової) обробки металевих виробів з
малою товщиною (менше 1,0мм).

Відома установка для електрохімічного полі-
рування, яка складається із станини, механізму
переміщення виробу, ванни з електролітом і дже-
рела живлення, по якому оброблюваний виріб за-
нурюють в електроліт і прикладають напругу 200-
400В (див. патент США №5028304, кл. В23Н3/08).

Недоліком цієї установки є те, що у момент
утворення парогазової оболонки навколо виробу
необхідна велика пікова потужність, що приводить
до локального перегріву виробу і погіршує його
якість.

Частково вищезгаданий недолік виключений в
установці для електролітно-плазмової обробки, що
складається із станини, по якій переміщається
каретка з утримувачем і виробом, і бака з елект-
ролітом. Подача технологічного струму здійсню-
ється від випрямляча (див. патент України
№66029А, кл. C25F3/00, 2003г.). Дане рішення
узяте за прототип.

Недоліком прототипу є те, що при обробці тон-
костінних виробів (менше 1,0мм) відбувається під-
вищений знос кромкової зони і виріб по краях об-
горає, особливо у момент дотику виробу поверхні
електроліту. Це пояснюється високою напруженіс-
тю електричного поля в точці дотику кромки ви-
робу з електролітом.

У основу корисної моделі поставлена задача
підвищення якості обробки деталей за рахунок

зниження напруженості електричного поля в точці
дотику виробу з електролітом.

Поставлена задача вирішується тим, що уста-
новка для електролітно-плазмової обробки, яка
містить станину, механізм переміщення виробу,
ванну з електролітом, джерело живлення, відпові-
дно до корисної моделі, додатково містить екра-
нуючу рамку, що встановлена еквідистантно кром-
ці виробу, що оброблюється. Крім того зазор між
виробом і рамкою встановлюють у межах 2,0-
5,0мм.

Технічний результат досягається тим, що рам-
ка приймає на себе частину напруги електричного
поля і знижує краєвий ефект на гострій кромці ви-
робу. При цьому рамка заздалегідь формує паро-
газову оболонку, яка плавно переходить на гостру
кромку виробу. Якщо зазор t менше 2,0мм, то по-
гано знімаються грати на гострій кромці, рамка
затінює кромку. Якщо зазор t перевищує 5,0мм, то
втрачається екрануючий ефект рамки.

На кресленні показаний загальний вид устано-
вки, за допомогою якого здійснюється електроліт-
но-плазмозна обробка тонких виробів.

Установка складається із станини 1, на якій
встановлена ванна 2 з електролітом 3. По станині
1 переміщається каретка 4 з утримувачем 5, на
якому закріплені виріб 6 з рамкою 7. Подача тех-
нологічного струму здійснюється від випрямляча 8.

Установка працює таким чином.

Після включення напруги на випрямлячі 8 (на
виріб 6 і рамку 7 - позитивний потенціал, а на ван-
ну 2 з електролітом 3 - негативний) включають
подачу на переміщення каретки 4 з утримувачем

(13) **U**(11) **48203**(19) **UA**

5, на якому закріплені оброблюваний виріб 6 і рамка 7. При цьому спочатку занурюється в електроліт рамка 7, а потім виріб 6.

При повному зануренні виробу 6 в електроліт 3, наявність рамки 7 дозволяє забезпечити рівномірну обробку по всій поверхні виробу 6. При цьому зазор t між рамкою 7 і виробом 6 встановлюють в межах 2-5мм.

Приклад виконання.

Оброблялася пластина $60 \times 50 \times 0,3$ мм. З рамкою 63×53 мм. Зазор між пластиною і рамкою складав 3,0мм. Час обробки 2 хвилини. Електроліт сірчаноокислий амоній. Після обробки ґрат відсутній, виріб відповідає вимогам креслення.

